

πραγματικῶς τὸ νεώτερον ἑλληνικὸν πνεῦμα.

✱

Ἐπιθυμοῦντες νὰ παραδῶμεν εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας ὑπόδειγμά τι τοῦ πνεύματος τοῦ Κάβρ, ἐξελέξαμεν τινὰς ἐκ τῶν καλλίστων σκέλων του, ἃς καὶ δημοσιεύομεν εἰς τὰς «Ἰδέας καὶ ἐντυπώσεις» μας.

Εἰς ἀναγνώστης

ΖΩΑ ΤΟΥ ΒΥΘΟΥ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Εἰς τὰ ἀδιακόπως ἐν ἀγῶνι καὶ πολέμῳ ζῶντα ζῷα ἀνήκει τὸ γένος τῶν καρκίνων τοῦ ὁποίου ὡς ἀντιπροσώπον μᾶς παρουσιάζει ἡ ἀπέναντι εἰκὼν εἰς τὸ μέσον Λιθώδην τὸν ἀνδρεῖον (*Lithodes ferox*). Ὅλον τὸ σῶμα τοῦ ζώου τούτου, τὰ σκέλη, αἱ χηλαὶ φέρουσιν ἀκάνθας. Εἶνε ἀπρόσβλητος, ἀψοῦ καὶ νεκρὸν πρέπει νὰ τὸν ἐγγίσῃ τις μετὰ προσοχῆς ἵνα μὴ πληγωθῇ. Ὡς γνωστὸν δὲ ὅλα τὰ εἶδη τῶν καρκίνων, τῶν «τεθωρακισμένων» τούτων ἱπποτῶν τῆς θαλάσσης, διακρίνονται διὰ τὸ φιλάρπαγον αὐτῶν καὶ ψίλερι, ὃ δὲ λιθώδης εἶνε ὁ μεγαλύτερος αὐτῶν ἔχθρος. Τὰ ζῷα τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης προσαρμόζονται πρὸς τὴν περὶ αὐτὰ φύσιν καὶ τὰς λοιπὰς αὐτοῦ κυριαρχούσας συνθήκας ὅπως καὶ τὰ ζῷα τῆς λοιπῆς ξηρᾶς. Εἰς τὰ ἀδιάδυτα ταῦτα ὑπὸ τοῦ φωτός βάθην, ἅτινα παροδικῶς μόνον φωτίζονται ἐνίοτε ὑπὸ τῆς φωσφορίζουσας ἀναλαμπῆς τῶν κατοικῶν των, ἐνθα ἄλλως ἐπικρατεῖ ἀπόλυτον σκότος, χάνουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ τὴν σημασίαν καὶ τὴν λειτουργίαν των, ἀναπτύσσεται δὲ τὰ μέγιστα ἡ ἀψή. Ἐνεκα τούτου εἰς πολλὰ ζῷα τοῦ βυθοῦ πηροῦνται οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἀναπτύσσονται τὰ ὄργανα τῆς ἀψῆς εἰς μέγεθος ἐκπληκτικόν. Οὕτω προξενουσὶν ἡμῖν ἐντύπων οἱ μακρὰ χηλαὶ πολλῶν καρκίνων, ὅσον Παχυγαστροῦ τοῦ πολυμόρφου (*Pachygaster formosus*) εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς εἰκόνος, ἰδίως δὲ τὰ μακρότατα σκέλη καὶ αἱ κεφαλαὶ τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν πλέοντος Νηματοκαρκίνου τοῦ λεπτοπόδου (*Nematocarcinus gracilipes*). Διὰ τῶν σκελῶν τούτων δύναται τὸ ζῷον τοῦτο νὰ διερευνᾷ εὐρύτερον χώρον πρὸς λείαν.

Εἰς τὰς μορφὰς τῶν καρκίνων τῆς εἰκόνος ἡμῶν παρατηροῦμεν καὶ μίαν καρκινάραχιν πρὸς τὰ ἀριστερά. Τὰ ζῷα ταῦτα ὀνομάσθησαν καὶ πεντάποδα, διότι συνίστανται κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον ἐκ ποδῶν, τοῦ λοιποῦ σώματος περιωρισμένου ὄντος εἰς μικρότατον τεμάχιον. Αἱ καρκινάραχιν «ἔχουσι τὸν στόμαχον ἐντὸς τῆς τσέπης των» διότι μέρος τοῦ ἐντερικοῦ αὐτῶν σωλήνος ἐξακολουθεῖ καὶ εἰς τὰ σκέλη των.

Καὶ εἰς ἐπιτόλεια μέρη τοῦ θαλασσίου ἐδάφους ὑπάρχουσι καρκινάραχιν, πλὴν αὗται εἶνε μικραὶ. Ἡ ἐπὶ τῆς εἰκόνος ἡμῶν παριστανομένη Κολοσσενδεῖς ἐξήχθη ἐκ βάθους 820 ὀργυῶν καὶ ἔχει ἱκανὸν μέγεθος. Εἰς τὰ δυτικὰ ὅμως παράλια τῆς Ἀμερικῆς εὐρέθην Κολοσσενδεῖς εἰς βάθος 500 μέχρι 1500 ὀργυῶν, ἔ-

χουσα σκέλη ἐνὸς τρίτου τοῦ μέτρου μακρὰ, ἐνῶ τὸ σῶμα τῆς ἥτο χιλιοστὰ τινα μόνον τοῦ μέτρου πλατὺ.

Καρκίνοι τινες τοῦ βυθοῦ ἐξαγόμενοι μετ' ἄλλων θαλασσίων ὄντων ἐκ τοῦ βυθοῦ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἐξέρχονται ἐκπληκτοὶ ἐκ τῶν κρυπτῶν αὐτῶν, τῶν ἐντὸς τῶν κρυσταλλίνων παλατιῶν, περιστρέφουσι τοὺς ἐρυθροὺς αὐτῶν ὀφθαλμοὺς καὶ ὀπισθοχωροῦσι πάλιν ἐντὸς τῶν τραυλῶν των. Ὁ θάνατος δι' αὐτοὺς εἶνε ἀπολύτρωσις, διότι ποίας βλάβους δὲν θὰ προξενῇ εἰς αὐτοὺς ἡ αἰσθηθῆς μετάδοσις ἀπὸ τῶν σκοτεινῶν καὶ ἡρέμων χώρων τῆς ἀδύσσου εἰς τὸ ἀπλετον φῶς τοῦ ἡλίου, τὸ κυριαρχοῦν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ εἰς τὸν ἱλιγγιώδη θόρυβον τοῦ ἄνω κόσμου! Τινὲς τῶν καρκίνων τούτων δύναται καὶ νὰ λάμπωσι, διάφοροι δὲ ψυχοδιδῆται διηγοῦνται περὶ εἰδους τινος τὸ ὁποῖον τιθέμενον ἐντὸς ὑαλίνου ἀγγείου πλήρους θαλάσσης ἀφίνει ἐν καιρῷ νυκτὸς πυρίνας σφαίρας ἀπὸ τοῦ σώματός του προκαλοῦν ἀληθῆ βομβολισμόν εἰς τὰ περίε.

Ὅμοιαις μεταβολαῖς πάσχουσι καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ζῶντες εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης. Καὶ ἐξ αὐτῶν πολλοὶ εἶνε τυφλοὶ ἐνῶ ἔχουσιν ἀνεπτυγμένην τὴν ἀψὲν εἰς ὑψίστον βαθμόν. Οὕτω Βαθύπτερος ὁ μακρόπους (*Bathypterois longipes*) ἐρευνᾷ τὰ περὶ αὐτὸν διὰ τῶν κεραιοειδῶν ἀποφυάδων τῶν πτερυγίων καὶ τῆς κεφαλῆς (ὅπως φαίνεται ἐν τῇ εἰκόνι ἐν μέσῳ καὶ πρὸς τὰ δεξιά). Αἱ ἀποφυάδες αὗται εἶνε ἐτι λεπτότεραι εἰς Εὐστόμιαν τὸν σκιερόν (*Eustomias obscurus*), εἰς τὸν σκιερόν ἐγγελοειδῆ ἰχθύν ἄνω τῆς εἰκόνος ἀριστερά, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει κεραιοειδὴς συσκευὴ λίαν λεπτοφυστάτης κατασκευῆς, ἥτις μόνον εἰς τὸ βάθος τῶν θαλασσῶν ἡδύνατο νὰ διατηρηθῇ ἐνῶ διὰ τῆς πλῆξεως τῶν κυμάτων θὰ κατεστρέφετο.

Ἐκ τῶν φωσφορίζοντων ἰχθύων παρουσιάζομεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας δύο ἀντιπροσώπους Στοιμίαν τὸν βόαν, φέροντα φωσφορίζοντα ὄργανα ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ Μαλακόστερον τὸν μέλανα, ὅστις φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δύο κηλίδας, ἐξ ὧν ἡ μὲν φωσφορίζει διὰ χρυσιζόντος ἡ δὲ διὰ κυανίζοντος φωτός. Φαίνεται δὲ πιθανόν ὅτι ὁ ἰχθύς οὗτος φωτίζει τὸν δρόμον αὐτοῦ ὡς ἡ ἀτμομηχανὴ διὰ τῶν φανῶν τῆς.

Παραδοξώτατοι μορφαὶ ἰχθύων εἶνε Ἐρύφρυξ ὁ πελεκανοειδὴς καὶ Μελαγόκντος τὸ Ἴονστόνειον. Τοῦ πρώτου ὁ φάρυγξ ὀγκματίζει τὸ κυριώτερον μέρος τοῦ σώματος, τοῦ δὲ δευτέρου ὁ οἰσοφάγος φέρει ἀσκοειδῆ ἀνεύρυσιν ἐντὸς τῆς ὁποίας δύναται νὰ διαφυλάττῃ τὰ μετὰ εὐτυχῆς κυνήγιον ἀποκτηθέντα θηράματα, ὅπως μὴ ἀναγκάζηται νὰ νηστεύῃ ἐν καιρῷ ἐλλείψεως τροφῆς.

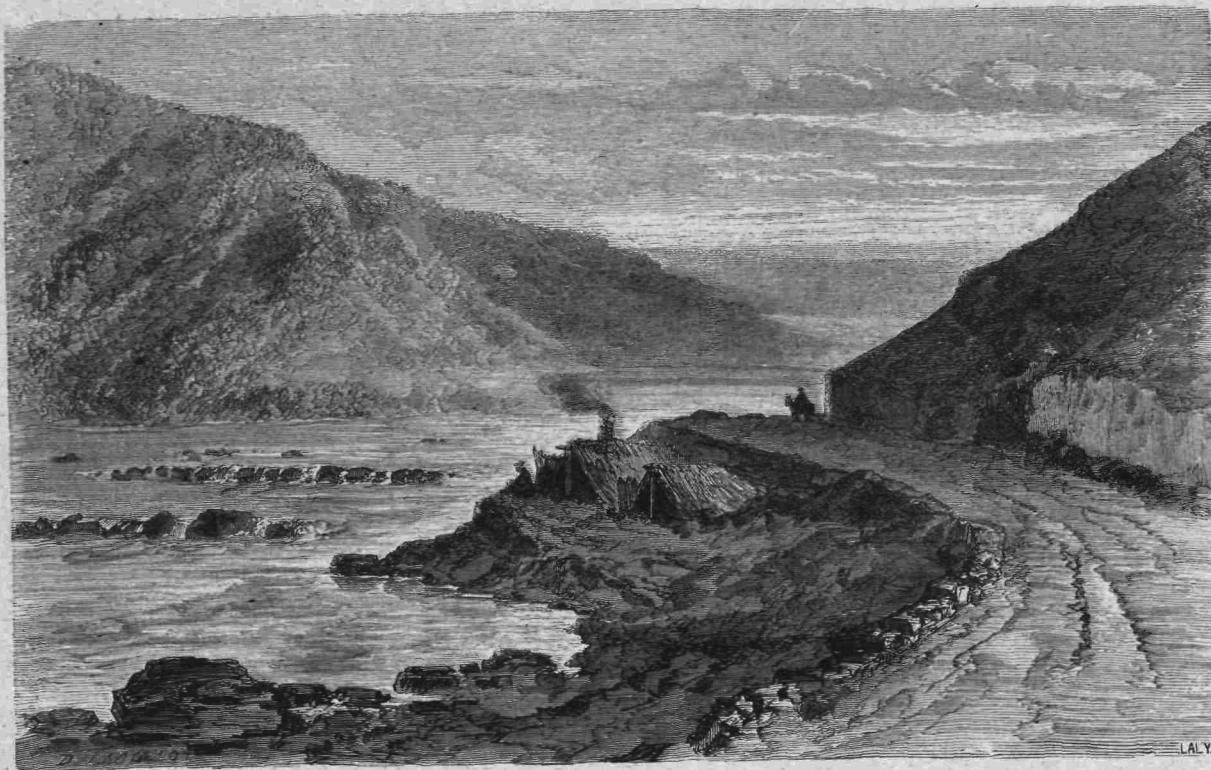
Σ. Μηλιαράκης

ΜΙΑ ΚΟΡΗ

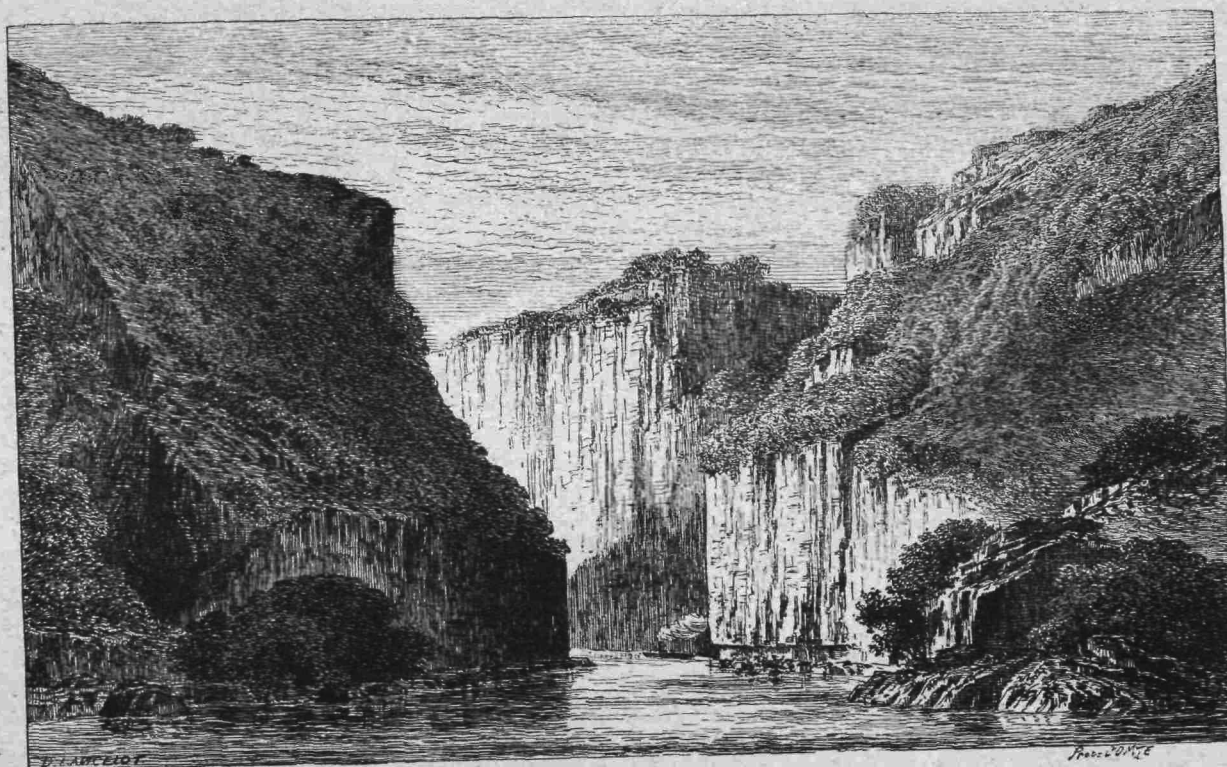
Τὸ «Ἀττικὸν Μοῦσεῖον» δημοσιεύει σήμερον τὴν εἰκόνα μιᾶς κόρης, — τῆς δεσποινίδος Ἰωάννας Στεφανό-

πολι. Ὑποθέτομεν ὅτι δι' ὅσους παρακολουθοῦν τὰ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἡμῶν συμβαίνοντα, ὁ λόγος τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἶνε εὐνόητος. Ἀλλὰ δι' ὅσους δὲν τὰ παρακολουθοῦν, ἂν κανεὶς ἐξ αὐτῶν εὐρίσκετο νὰ μᾶς ἐρωτήσῃ, θὰ ἐλέγαμεν, ὅτι ἡ δημοσίευσίς τῆς εἰκόνος αὐτῆς γίνεται εἰς ἐνδειξὴν τιμῆς πρὸς μίαν σύγχρονον ἀθηναίαν ἡρώδα. Διὰ τοὺς μέλλοντας τυχόν νὰ ἐξυπασθῶσιν ἐκ τῆς γλῶσσης ταύτης, κρίνομεν καλὸν νὰ δηλώσωμεν ὅτι ὑψίστον εἶδος ἡρώδου δὲν θεωροῦμεν ἡμεῖς τόσον τὸ νὰ κάμῃς ἐν καιρῷ πολέμου τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὸ πῦρ ἐν τῇ μάχῃ, ὅσον τὸ νὰ κάμῃς ἐν καιρῷ εἰρήνης τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὴν πρόδον ἐν οἰωδῇ ποτε σταδίῳ. Καὶ προπάντων εἰς κοινωνίας ἀρτιγενεῖς, εἰς κοινωνίας ἀσυμπλήτους, εἰς κοινωνίας κυλιόμενας ἀκόμην ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν εἰς παχυλὴν νύκτα καὶ στεινὸν ἔρεβος ἡμιδαρδάρου ζωῆς καὶ ἡμικτηνώδους διαίτης, καὶ ἀκόμην περισσότερον προσάντων ὅταν ἐκεῖνος ποῦ ἀποφασίζει νὰ τὸ κάμῃ δὲν εἶνε κανεὶς μυστακοφόρος ἢ γενειῶν παλαιστής, μὲ νευρώδεις βραχίονας καὶ στομωμένην τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ νεανὶς τρυφερὰ καὶ ὡραία, ἐν ὅλῃ τῇ ἀδρότητι καὶ τῇ γλυκύτητι τῆς πρώτης ἡθῆς, μόλις δεκαπενταετής, τῆς ὁποίας ἡ πνοὴ μυρίζει ἀκόμην γάλα. Ἀκριδῶς δὲ τοιοῦτο διάδημα ἀξιοσημείωτου γενναϊότητος καὶ τόλμης ὑπῆρξεν ἡ ἀπόφασίς τῆς δεσποινίδος Στεφανόπολι νὰ ζητήσῃ τὴν ἀδειαν νὰ περαιοῖται τὰς ἀρίστας σπουδὰς αὐτῆς φοιτῶσα πρὸς ἐξακολουθουσὶν των καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιόν μας. Διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις δὲ τὴν σημασίαν τοῦ πράγματος δὲν ἔχει ἢ ν' ἀναλογισθῇ ἐπὶ στιγμὴν τὴν ὅλην κοινωνικὴν παρ' ἡμῖν κατάστασιν, τὴν θέσιν τῶν δύο γενῶν πρὸς ἀλλήλα ἕως χθὲς ἀκόμην, τὴν ὑποδεεστέραν μοῖραν τῆς γυναικὸς παρὰ τοῖς ἀνατολικῶς λαοῖς εἰς οὗς ἀνήκομεν ἐτι δυστυχῶς, τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἀσημαντότητα τοῦ θήλεος φύλου, τὴν βάνανσον ὑπεροχῆς τοῦ ἀνδρικοῦ, τὰ ἡθῆ, τὰς ἔξεις, τὰς παραδόσεις, τὰς προλήψεις καὶ τὰς ἀντιλήψεις μας. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν δὲν ἐνθυμούμεθα πλέον ποῖα Οἰκουμένηκὴ Σύναδος συνεζήτησε σοβαρῶς ἂν αἱ γυναῖκες ἀνῆκον εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος μέχρι τῆς σημερινῆς πλημμύρας πλείστων εὐρωπαϊκῶν παγεπιστημίων ἀπὸ ξανθᾶς, καστανᾶς, μελαχρινᾶς, βοώπιδας, γλαυκώπιδας ἢ μελανοφθαλμοῦς φοιτητρίδας, παρῆλθε βεβαίως πολλὺς καιρὸς. Ἀλλὰ δι' ἡμᾶς θὰ ἡμπορούσε κανεὶς εἰς πολλὰ νὰ ὑποθέσῃ ὅτι δὲν ἀπέχομεν παρὰ ἡμέρας, εἰς πλείστα μέρη τῆς Ἑλλάδος καὶ σήμερον ἀκόμην ἡ γυνὴ φαίνεται ἔχουσα ὅψιν καὶ προορισμὸν σχεδὸν φορτηγοῦ ζῶον. Εἰς τὴν Μάνην—ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀκριδῶς κατάγεται ἡ δεσποινὶς Στεφανόπολι—ὅταν πηγαίνουν ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον ἢ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν εἰς τὸ χωρίον των, ὁ ἀνὴρ συννηθέστατα φορτῶναι τὴν γυναῖκα του μὲ ὅ,τι τοῦ χρειάζεται νὰ πάρῃ, ἀφίνει ἐντελῶς ἐλεύθερον τὸν γαῖδαρον αὐτοῦ ἢ τὸ μολάρι του, τὸν καθβαλικεύει, καὶ ἀκολουθοῦσιν τῆς γυναικὸς φορτωμένης καὶ πε-

Ο ΠΟΤΑΜΟΣ ΙΣΤΡΟΣ

ΣΚΟΠΕΛΟΙ ΤΟΥ ΙΣΤΡΟΥ ΕΙΣ ΤΑΣ ΣΙΔΗΡΑΣ ΠΥΛΑΣ

ΠΕΡΙΚΡΗΜΝΟΙ ΟΧΘΑΙ ΤΗΣ ΣΤΕΝΟΠΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΙΣΤΡΟΥ ΕΝ ΚΑΖΑΝΙΩ

ΙΩΑΝΝΑ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΛΙ
Ἡ πρώτη Ἑλληνὶς φοιτήτρια
τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου

Β. ΖΩΑ ΤΟΥ ΒΥΘΟΥ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

ζῆς πορεύονται. Εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις, τὸ ἰδεῶδες γυναικὸς εἶνε αἱ βδελυκταὶ νοικοκυράδες, ὄντα δηλ. μόνον σκοπὸν καὶ ὀρίζοντα ὑπάρξεως ἔχοντα· νὰ συνουσιάζωνται, νὰ παιδοποιῶσι, νὰ ἀλληλοκακολογοῦνται, νὰ διαπληκτίζωνται πρὸς τὰς ὑπηγετρίας τῶν καὶ νὰ στεροῦνται ἐστὼ καὶ τῶν κοινοτέρων προσδόντων ἀληθοῦς συζύγου καὶ μητροῦς, ἐκτὸς τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς τὰς ψυχολογικὰς τοῦ συζυγικοῦ βίου λειτουργίας. Καὶ ἐν Ἀθήναις, εἰς τὴν πρωτεύουσάν τοῦ νεωτέρου ἑλληνικοῦ κόσμου, ὅπου ἤκμασαν ἄλλοτε οἱ θαυμαστότεροι τύποι γυναικῶν, τελεία γυνὴ καὶ κόρη θεωρεῖται σήμερον εἶδος τι ποικιλοχρόου, κροσσοφόρου, συνεσφιγμένον, γαντῶμενον, δαντελλοκοσμητόν, τουρνουροστολίστου πτηνοῦ, ψιττακίζοντες ὀλίγα γαλλικά, περιερχομένου τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς πλατείας, γνωρίζοντος νὰ πλαταγίσῃ τοὺς δακτύλους τοῦ συνθηματικῶς καὶ ἀπαισιῶς ἐπάνω εἰς τὰ κόκκαλα τοῦ πιάνου, ὡς ἰδανικὸν ζωῆς ἔχοντος νὰ συχνάζῃ εἰς τὰ θεάματα καὶ νὰ καταβαίνει εἰς τὸ Φάληρον, ὡς μόνον σκέψιν νὰ βλέπῃ καὶ νὰ βλέπεται, ἔχοντος τόσον μυαλὸν ὅσον ἓνα πετεινάρι, τόσας γνώσεις ὅσας μία γαλιάνδρα, τόσον πνεῦμα ὅσον μία σιταρήθρα, τοιαύτην ἀντίληψιν τοῦ κόσμου καὶ τῶν πραγμάτων ὁσὴν ἓνας κότσιφας, τόσων κρίσιν καὶ τόσας ιδέας ὅσας ἓνας τσαλαπετεινός. Ὑπὸ τοιοῦτους ὅρους λοιπὸν καὶ εἰς τοιοῦτον ἀκριδῶς τόπον τὸ ν' ἀποφασίσῃ μία κόρη τὴν ἐκτέλεσιν διαθήματος, ὅπερ πολλὰ καὶ τῶν πολιτισμένων ἀκόμη χωρῶν θεωρεῖται ἄνηδος, τὸ ν' ἀποτολμήσῃ νὰ κηρύξῃ πῶς φρονεῖ ὅτι ἄλλος εἶνε ὁ προορισμὸς τῆς γυναικός, ὅτι ὅλως διαφορετικὰς ιδέας ἔχει περὶ τοῦ φύλου τῆς ἀφ' ὅσας αἱ συμπολιτίδες τῆς, νὰ διδάξῃ διὰ τοῦ παραδείγματός τῆς ὅτι δυνατόν νὰ ὑπάρξουν κ' ἐν Ἀθήναις κόραι αἵτινες νὰ νομίζουσιν ὅτι σκοπὸς τῆς ζωῆς αὐτῶν δὲν εἶνε μόνον ὁ ἀνωτέρω περιγραφείς, νὰ τὰράξῃ τὰ θοὰ καὶ ἀπόζοντα ὕδατα τῆς κοινωνικῆς ἡμῶν Νεκρᾶς Θαλάσσης, καὶ ἡ κόρη αὐτή, ἡ τόσον πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς ὑπερτέρα, νὰ μὴν εἶνε συγχρόνως καὶ ὑπὸ τὴν καθαρῶς γυναικείαν ἐποψίν κατ' οὐδὲν ἥττων καμμιᾶς τῶν ὀμπλικῶν τῆς, εἶνε βῆμα λίαν σπουδαῖον πράγματι καὶ σημεῖον εὐελπί διὰ τὸ μέλλον. Ὑποθέτομεν ὅτι ὅταν ἡδεσποινὶς Στεφανόπολι ἀφού τελειώσῃ τὸ μάθημά τῆς βγαίνει εἰς τὸν περίπατον ὅλαι αἱ σεισοπυγίδες τῆς ὁδοῦ Σταδίου καὶ ὅλαις ἡ μεταλούδες τοῦ Φαλήρου θὰ τὴν κυττάζουν ὡς περιέργον φαινόμενον. Καὶ φανταζόμεθα μὲ τί ἱερώδη ἐξ ἡλιθίας ἐκπλήξεως ὅματα θὰ τὴν προσδεδέχων καθήμενὴν εἰς τὸ πλευρὸν τῶν οἱ ἑλλήνες ἔκεινοι φοιτηταί, ὅσοι ἐσυνείθισαν καθ' ὅλην τὴν ζωὴν νὰ βλέπουν τὴν μητέρα τῶν νὰ κουβαλᾷ νερόν ἀπὸ τὸ πηγάδι ἢ νὰ δέρονται τὴν ἀδελφὴν τῶν διότι δὲν τοὺς ἐστρώσε γρήγορα νὰ φᾶνε! Εὐτύχημα ὅμως ἐντοῦτοις εἶνε ὅτι ἐν γένει ἡ πρᾶξις τῆς δεσποινίδος Στεφανόπολι οὔτε τὴν ἀντιδρασίν ἢν προσδοκᾷμεν παρήγαγεν, οὔτε τὰ ἐμπόδια ἅτινα ἐπιστεύαμεν εὐρίσκει. Καὶ ἡ καλὴ κόρη φοιτᾷ τὸρα, συνοδευο-

μένη ἀπὸ τὸν ἀξιάγαστον πατέρα τῆς, τὸν κάλλιστον συνάδελφόν μας διευθυντὴν τοῦ *Messenger d' Athènes*, τακτικὰ εἰς τὰ μαθήματά τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Καὶ μόνος ὁ κ. Δαμαλάς ἐδῆκε μὲ ἓνα μανιφέστον, δαλαϊλάμας ὑπερτάτος καὶ βόνζος μεγαλοπρεπῆς τοῦ συγχρόνου ἑλληνισμοῦ, νὰ διαμαρτυρηθῇ ἐναντίον τῆς ἀναμίξεως τῶν δύο φύλων. Ἀλλὰ τὴν ἀνάμειξιν αὐτὴν μόνον τὸρα τὴν εἶδαν ἀραγε τὰ θρησκευτικὰ κανονικὰ τοῦ κ. Δαμαλά; Καὶ μόνον ἀπ' αὐτὸ ἐφοδίσθη μὴν προέλθῃ; Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἢ νὰ συγχαρῶμεν τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, διότι ἀκριδῶς ἐπέτρεψε τὴν ἀνάμειξιν αὐτὴν· νὰ συγχαρῶμεν τὴν δεσποινίδα Στεφανόπολι διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ διαθήματος τῆς· νὰ συχαρῶμεν τοὺς φοιτητὰς διὰ τὴν νέαν συνάδελφόν τῶν· νὰ συχαρῶμεν τὸν κ. πατέρα τῆς, ὅστις τόσον λαμπρῶς ἔγνω ν' ἀναθρήσῃ αὐτήν, ὥστε νὰ τιμῇσῃ καὶ τὸ μαριὰτικὸν καὶ τὸ γαλιτικὸν αἷμα, ὅπερ ῥεῖ ἀναμειγμένον, τόσῳ πλούσιον εἰς τὰς φλέβας τῆς ὡραίας κόρης τοῦ.

Μιχαὴλ Μητσάκης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ἐμπόριον, βιομηχανία, γεωργία.
Ἰδοὺ αἱ τρεῖς πηγαὶ ἐξ ὧν τρέφονται σήμερον οἱ λαοί.

Ἡ Γεωργία παράγει, ἡ βιομηχανία κατεργάζεται, τὸ ἔμποριον διαμοιράζει.

Εἰάν αἱ μόλις πρὸς ἓν κράτος τῆς Εὐρώπης ἰσοδυναμοῦσαι κατὰ τὸν πληθυσμὸν ἡνωμέναι πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς κατάρθωσαν σήμερον ν' ἀρχίσωσι πόλεμον εἰρηνικόν, ἐπικινδυνωδέστερον πάντος ἐνόπλιον, κατὰ πᾶσιν τῆς Εὐρώπης, διὰ τῆς *Mac-Kinley-Bill* ὀφείλουσι τοῦτο εἰς τὴν κατ' ἐξοχὴν ἐπίδοσιν τῶν Ἀμερικανῶν εἰς τοὺς τρεῖς αὐτοὺς ζωγόνους κλάδους.

Ενῶ τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης καταναλίσκουσιν τὰς ζωτικὰς δυνάμεις, τὸ μᾶλλον ζωηρὸν στοιχεῖον τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῶν εἰς στρατιωτικὰς παρασκευὰς καὶ στρατιωτικὰ γυμνάσια, οἱ Ἀμερικανοὶ ἐνασχολοῦνται εἰς τὴν Γεωργίαν τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἔμποριον, κατάρθωσαν δὲ οὐ μόνον ν' ἀπορρίψωσι τὸν *Furoi Militarius*, ὅστις κατέχει σήμερον πάντα τὰ Εὐρωπαϊκὰ ἔθνη, ἀπὸ τῆς μεγάλης Ρωσσίας μέχρι τῆς μικρᾶς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ νὰ χειραφετηθῶσιν ὅλως ἀπὸ τῆς εὐρωπαϊκῆς Γεωργίας καὶ βιομηχανίας, κατ' ἀκολουθίαν δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ ἔμποριον.

Κατάρθωσαν δηλ. νὰ παράγωσιν ἐντὸς τοῦ τόπου πᾶν ὅτι χρειάζεται τὸ ἔθνος ἵνα ζῇ καὶ προσδεύει, ἴδρυσαν δὲ Σινικὸν τελωνειακὸν τεῖχος τὴν *Mac-Kinley-Bill*, καθιστῶσαν σχεδὸν ἀδύνατον τὴν εἰσαγωγὴν Εὐρωπαϊκῶν προϊόντων εἰς τὴν Ἀμερικὴν, οὐδόλως ἐμποδίζουσιν ὅμως τὴν ἐξαγωγὴν τῶν Ἀμερικανικῶν προϊόντων εἰς Εὐρώπην.

Ἡ Εὐρώπη δὲν δύναται νὰ στερηθῇ τὰ Ἀμερικανικὰ σιτηρά, τὰ γεώμνηλα, τὸν κρατοχυμὸν, τὸ κρέας κ.λ.π. κ.λ.π.

Πανικὸς κατέλαβε τοὺς Εὐρωπαίους οἰκονομολόγους καὶ βιομηχανοὺς· ἡ Γαλλία ζημοῦται ἐπιδόως τοῦλάχιστον κατὰ 250 ἑκατ. φράγκων, ἕνεκα τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν Ἀμερικανικῶν ἀγορῶν, ἀνάλογα δὲ πάσχοισι τὰ ἄλλα ἔθνη· ἡρωταδὲ γινόμενη σκέψις περὶ συνασπισμοῦ τῶν Εὐρωπαίων, Γάλλων καὶ Γερμανῶν συμπεριλαμβανομένων, πρὸς ἄμυναν. Ἀξιοσημειωτόν δὲ ἵνε ὅτι ὁ Γάλλος ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς διετύπωσε τὰς σκέψεις ταύτας.

Ἡ Ἑλλάς κατὰ τὸ παρὸν δὲν βλέπεται ἐκ τοῦ νέου Ἀμερικανικοῦ νόμου, διότι δὲν ἔχει σχεδὸν ἐξαγωγικὸν ἔμποριον μὲ τὴν Ἀμερικὴν. Ἡτοί δὲν εἶχε τι ὥστε νὰ χάσῃ. Βεβαίως ὅμως θὰ κα-

ταστῇ δύσκολος ἡ ἐλπίζομένη εἰσαγωγὴ ἑλλ. οἰνῶν σταφίδων καὶ εἰς τὰς ἡνωμένας πολιτείας. Εἰς τῶν κυρίων παραγόντων τῆς οἰκονομικῆς κακοδαιμονίας τῆς Ἑλλάδος ἵνε ἡ ἑλλειψὶς βιομηχανίας, ἡ ἑλλειψὶς συστηματικῆς Γεωργίας, περιλαμβανοῦσης καὶ τὴν κτηνοτροφίαν καὶ τοὺς λοιποὺς σχετικούς κλάδους.

Σχεδὸν πάντα τὰ χρειώδη πρέπει νὰ πορίζομεθα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀπὸ τοῦ σίτου μέχρι τῶν λεπτοτεχνημάτων τῆς πολυτελείας· νῦν δὲ μετὰ τὴν τελευταίαν προσωρινὴν μετὰ τῆς Γαλλίας σύμβασιν καὶ αὐτοὺς τοὺς οἶνους καὶ τὰ κοινὰ θὰ φέρωμεν ἴσως ἐκείθεν, ἐλλείψει καλῶν τοιοῦτων ἐν τῷ τόπῳ.

Τὰ χρήματά μας στέλλομεν οὕτω εἰς τὴν ξένην καὶ ἂν δὲν ἐφθάσαμεν ἐτι εἰς τέλειον δημοσιονομικὸν (πολιτικοοικονομικόν) ἀνισοζύγιον, ὀφείλομεν τοῦτο εἰς τοὺς ἀδήλους πόρους εἰς οὓς περιλαμβάνονται καὶ τὰ ὑπὸ τῶν ξένων ἐλλήνων στέλλομενα χρήματα, τὰ τῆς ναυτιλίας, τὰ τῶν ξένων τῶν ἐπισκεπτομένων τὴν Ἑλλάδα καὶ τόσα ἄλλα, ἅτινα ὑποδεικνύει εἰδικώτερον καὶ οἰκονομικὴ ἐπιστήμη.

Ἐν τῷ πρὸ τριῶν ἐτῶν ἐκφωνηθέντι εἰσιτηρίῳ λόγῳ ἡμῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἀνεφέραμεν τοὺς πόρους καὶ τὰς βιομηχανίας, ὅς πρέπει νὰ καλλιεργήσῃ ἡ Ἑλλάς, ἵνα μὴ κρέματα ἀπὸ τὴν σταφίδα καὶ μόνον τὴν σταφίδα ἀμετάβλητον, ὡς ὁ κεφαλαιούχος ὁ καταθέτων ὅλα τὰ κεφάλαιά του εἰς μίαν μόνον τράπεζαν καὶ ναυαγῶν μόλις αὐτὴν ναυαγήσῃ. Δὲν θέλομεν σήμερον νὰ ἐξετάσωμεν εἰδικότερον τὸ θέμα τοῦτο ἐπιφυλασσόμενοι ἄλλοτε νὰ τὸ πράξωμεν.

Σήμερον μόνον τὸ καταλαβόν ἡμᾶς αἰσθημα χαρὰς ἐκδηλοῦμεν, ἐπὶ τῇ εἰδήσει ὅτι πρόκειται νὰ συστήσῃ καὶ ἐν Ἑλλάδι ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας, τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἔμποριον· ὑπουργεῖον ἀναγκαϊότερον διὰ τὴν πατρίδα μας τοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἢ καὶ τοῦ τῆς παιδείας, τολμῶμεν εἰπεῖν.

Ἐλπίζομεν νὰ πραγματοποιηθῇ ταχύτατα τὸ σχέδιον τοῦτο, ἵνε ἀφῆθῃ σύντονα μέτρα πρὸς ἀναζωπύρωσιν τῆς φθινοῦσης γεωργίας μας, πρὸς δημιουργίαν βιομηχανιῶν καὶ πρὸς εὐρεσίαν ἀγορῶν καταναλώσεως.

Ἄντα ἵνε μελέται ἀναγκαϊότατα, ὡς ὁ ἐπιούσιος ἄρτος, ἵνα μελέται διὰ τὰς ὁποίας εὐρίσκονται εὐτυχῶς σήμερον ἐν τῇ κυβερνήσει ἄνδρες, εἰδικῶς ἐνδιαφερόμενοι καὶ δώσαντες ἥδη δείγματα τοῦτου· τίς δὲν ἐνθυμεῖται τὰ λαμπρὰ περὶ σταφίδος ἄρθρα τοῦ κ. Δεληγεώργη καὶ τὰ ὑπὲρ τῆς οἰνοποιίας διαθήματα τοῦ κ. Καραπάνου;

Ἡ Γερμανία ἐδνημιούργησε πλωτὰς ἐκθέσεις ἵνα διαδίδῃ τὰ εἶδη τῆς καὶ ἵνα τὰ ἐπιβάλλῃ. Ἡ Γαλλία καλέσασα πέρυσιν ὅλους τοὺς λαοὺς εἰς τὴν ἐξαισίαν παγκόσμιον ἐκθεσίν τῆς ἐπέδειξε τὴν ἀκμὴν τῆς βιομηχανίας τῆς.

Ἡ Ἀμερικὴ ἐτοιμάζεται νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ ἐπὶ μεγαλοπρεπέστερον κατὰ τὸ 1892 ἐν Σικάγῳ.

Ἡ Ἰταλία ἴδρυσεν εἰς πάντα τὰ κέντρα πρακτορεῖα διὰ τὴν διάδοσιν τῶν οἰνῶν τῆς.

Ἡ Ἑλλάς ὡς κράτος ἥτο μέχρι τοῦδε σχεδὸν ἀδρανὴς καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψίν τῆς ἐνισχύσεως τῆς παραγωγῆς καὶ ὑπὸ τὴν τῆς διαδόσεως.

Ἐλπίζομεν ὅτι τὸ σχηματισθὲν σήμερον ὑπουργεῖον τῆς γεωργίας, τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἔμποριον θὰ μεριμνῇ περὶ πάντων τούτων καὶ θὰ φέρῃ ἡμᾶς εἰς οἰκονομικὴν εὐεξίαν.

Ο. Α. Ρουσόπουλος

* Ἡ Χρυσὴ καὶ αἱ ἐραυμαγαὶ αὐτῆς ἐν σέψει πρὸς τὴν πολιτικὴν οἰκονομίαν ἐν Ἑλλάδι. Ἀθήνησι 1837. πρὸς καὶ Ο. Α. Ρουσόπουλου, «Οἰολογικά» σελ. 1 κ.ε.